

M-70/2011. Álit 3. maí 2012.

Álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 3. maí 2012 gaf kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu M-70/2011.

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 15. júlí 2011 bað X, hér eftir nefndur álitsbeiðandi, um álit kæruneftndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna kaupa á notuðum Benz húsbíl af Y, hér eftir nefndur seljandi. Álitsbeiðandi segir bílinn hafa verið haldinn galla og krefst þess að seljandi taki þátt í viðgerðarkostnaði.

II

Málsmeðferð kæruneftndarinnar

Með bréfi, dags. hinn 23. ágúst 2011 var seljanda gefinn kostur á andsvörum við álitsbeiðninni og var tveggja vikna frestur veittur til að skila þeim. Andsvör seljanda bárust nefndinni 2. september 2011. Hinn 5. september voru álitsbeiðanda send andsvörin til upplýsinga og bent á heimild hans til að hafa uppi athugasemdir vegna andvaranna. Hann nýtti sér þá heimild og skilaði athugasemdum sínum 6. september 2011. Seljandi fékk athugasemdir álitsbeiðanda sendar til upplýsinga og var einnig gefinn kostur á að koma sínum athugasemdum á framfæri við nefndina ef einhverjar væru. Seljandi nýtti sér þá heimild og kom athugasemdum til nefndarinnar hinn 10. október 2011. Álitsbeiðandi fékk þær athugasemdir sendar hinn 11. október 2011 og bent á heimild hans til að hafa uppi enn frekari athugasemdir. Ekki voru gerðar frekari athugasemdir í málinu.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Álitsbeiðandi keypti bifreið af tegundinni Mercedes Benz 310D af seljanda hinn 17. júní 2011. Um er að ræða húsbíl frá árinu 1993 og greiddi álitsbeiðandi kr. 700.000 fyrir bifreiðina. Álitsbeiðandi segist hafa átt nokkur símtöl við seljanda fyrir kaupin og að hann hafi fullvissað sig um að bifreiðin væri í góðu ástandi enda nýskoðuð án athugasemda. Seljandi hafi að vísu tekið fram að ryðbæta þyrfti sílsa en að öðru leyti væri bifreiðin í góðu standi. Álitsbeiðandi segist hafa tjáð seljanda að hann myndi ekki vilja fljúga norður til Sauðárkróks, þar sem bifreiðin var staðsett, nema um góðan bíl væri að ræða. Seljandi hafi fullyrt að svo væri, bíllinn væri nýskoðuður og ekkert sem amaði að nema ef vera skyldi fyrirsjáanleg og áðurneftnd viðgerð við sílsa. Álitsbeiðandi segir að samkvæmt þessu hafi þeir sæst á kaupverð, kr. 700.000.

Þegar álitsbeiðandi ók bílnum heimleiðis fannst honum sem nokkur hávaði væri í bílnum og jafnvel talsverður titringur. Hann fór því með bifreiðina á verkstæði þegar kostur gafst og vildi fá að vita hvort ekki væri allt með feldu. Verktæðismenn komust að því að drifið í bifreiðinni væri ónýtt og það þyrfti að skipta um það. Álitsbeiðandi hafði samband við seljanda í kjölfarið og sagði honum frá vandamálinu með drifið. Álitsbeiðandi segir að seljandi hafi þá án umhugsunar sagt að þetta væri ekki sitt vandamál heldur einungis vandamál álitsbeiðanda, enda bifreiðin orðin gömul og álitsbeiðandi tekið áhættu með kaupum á henni. Álitsbeiðandi segir að hann hafi tvisvar í viðbót reynt að tala við seljanda vegna málsins og þá boðið honum að taka á

sig hluta viðgerðarkostnaðarins. Seljandi hafi hins vegar harðneitað að taka þátt í kostnaðinum og sagt að sér bæri engin skylda til þess.

Álitsbeiðandi gerir þá kröfu að seljandi greiði sér andvirði útlagðs kostnaðar vegna viðgerðar á drifi bifreiðarinnar, samkvæmt framlögðum reikningi kr. 139.918. Álitsbeiðandi segir ekki eðlilegt að til þess að geta notað bifreiðina þurfi að byrja á því að senda hana á verkstæði. Sér hafi verið talin trú um að bifreiðin væri í góðu ástandi, nýskoðuð og að hann þyrfti ekki að hafa áhyggjur af henni.

IV

Andsvör seljanda

Seljandi segir í andsvörum sínum að í málavaxtalýsingu álitsbeiðanda séu rangfærslur sem skipti töluverðu máli. Seljandi segir ekki rétt að hann hafi gefið fullvissu um að bifreiðin væri í mjög góðu ástandi, enda um að ræða 18 ára bifreið sem var ekin rúmlega 250.000 km. Það sé hins vegar rétt að seljandi greindi frá því að bifreiðin væri nýskoðuð án athugasemda. Þá hafi seljandi upplýst álitsbeiðanda um að ryðbæta þyrfti sílsana en að öðru leyti hafi hann ekki veitt kaupanda neinar hæpnar upplýsingar um ástand bifreiðarinnar.

Seljandi gerir athugasemd við málflutning álitsbeiðanda um að álitsbeiðandi hafi á heimleið frá Sauðárkróki orðið var við hljóð og víbring í bifreiðinni. Seljandi segir álitsbeiðanda hafa reynsluekið bifreiðinni frá flugvelliðum á Sauðárkróki og heim til seljanda án þess að gera nokkrar slíkar athugasemdir. Þá segir seljandi furðulegt að álitsbeiðandi taki ekki fram að þeir hafi átt í töluverðum viðræðum um rafgeyminn eftir að álitsbeiðandi ók bifreiðinni suður. Um hafi verið að ræða nokkur símtöl þar sem álitsbeiðandi minntist aldrei á hljóð eða víbring sem hann segist nú hafa fundið á suðurleiðinni. Seljandi greiddi fyrir nýjan rafgeymi viku eftir kaupin, þ.e. hinn 23. júní 2011, en kvörtun álitsbeiðanda vegna drifsins kom ekki fram fyrr en a.m.k. viku eftir það.

Seljandi gerir einnig athugasemd við orð álitsbeiðanda um að framferði seljanda hafi verið óbilgjarn og snubbótt og að hann hafi án umhugsunar kastað ábyrgð frá sér. Seljandi segist hafa borgað nýjan rafgeymi í bílinn og sýnt mikla sanngirni í því. Seljandi telur sig hins vegar ekki þurfa að borga viðgerð sem til er komin vegna eðlilegs slits í 18 ára gamalli bifreið. Seljandi segir að bifreiðin hafi verið nýskoðuð þar sem meðal annars voru skoðaðar legur á hjólum og drifskaft að framan. Enginn sláttur hafi merkt við skoðunina né neitt annað sem benti til þess að eitthvað væri að fara í drifinu.

Seljandi byggir á 18. – 19. gr. laga nr. 50/2000 um lausafjárkaup og færir rök fyrir því að í skilningi umræddra lagaákvæða hafi bifreiðin ekki verið haldin galla. Seljandi bendir á að ljóst sé að viðskipti með gamlar bifreiðar væru miklum takmörkunum háðar ef menn gætu keypt gamlar en nýskoðaðar bifreiðar, ekið þeim og komið svo einhverjum vikum síðar með kröfu um greiðslu viðgerðarkostnaðar vegna eðlilegs slits í gamalli bifreið. Seljandi segir að það verði að teljast innbyggt í verðmat notaðra bifreiða að þær séu slitnar. Hér sé enginn feluleikur á ferð, enginn leyndur galli eða neitt slíkt. Staðreyndin sé einfaldlega sú að um sé að ræða 18 ára gamla bifreið sem var ekin rúmlega 250.000 km og slit í drifi bifreiðarinnar sé til komið vegna aldurs og notkunar. Slitið drif í 18 ára gamalli bifreið geti ekki talist galli í skilningi 19. gr. auk þess sem drifið hafi ekki gefið sig í akstri né hafi verið sýnt fram á tiltekna galla aðra en að það hafi verið gamalt og slitið.

Seljandi telur einnig að álitsbeiðandi hafi ekki sinnt skoðunarskyldu sinni sem skyldi. Þannig hafi álitsbeiðandi ekki látið ástandsskoða bifreiðina sérstaklega né reynsluekið henni

meira þrátt fyrir tækifæri til þess. Þegar um sé að ræða svo gamla bifreið megi ætla að sérstakt tilefni sé til að skoða hana betur nema álitsbeiðandi hafi hreinlega gert sér grein fyrir að hann væri að kaupa 18 ára gamla bifreið og sætt sig við ástand hennar.

Með framangreindum rökum hafnar seljandi kröfum álitsbeiðanda.

V

Athugasemdir álitsbeiðanda við andsvör seljanda

Álitsbeiðandi segir það ekki rétt sem fram kemur í andsvörum seljanda um að álitsbeiðandi hafi ekki spurt áður um hávaðan í bílnum. Hann hafi spurt seljanda um hávaðan þegar hann reynsluók bifreiðinni frá flugvelli á Sauðárkróki og heim til seljanda en seljandi hafi sagt að hann vissi ekki til þess að neitt væri athugavert við þetta, bíllinn væri nýskoðaður og ekkert hafi verið sett út á þetta.

Álitsbeiðandi segir varðandi rafgeymi bifreiðarinnar að ekki hafi gengið eins og í sögu að fá seljanda til að greiða fyrir nýjan en hafi þó tekist að lokum. Álitsbeiðandi segist ekki hafa nefnt drifið við álitsbeiðanda í þeim samtölum vegna þess að hann var að bíða eftir verkstæðistíma og vildi ekki vera að gera mál vegna einhvers sem væri hugsanlega ekki neitt. Það hafi þó komið á daginn á verkstæðinu að drifið var ónýtt og það væri auðséð að sögn verkstæðismanna. Það hefði líklegast verið undirliggjandi lengi þar sem pakkdós hefði gefið sig og olían farið af drifinu. Álitsbeiðandi segir að ástæða bilunarinnar sé ekki vegna þess að bifreiðin sé gömul eða mikið ekin heldur vegna vanhirðu, enda beri smurbók bifreiðarinnar með sér að hún hafi síðast verið smurð fyrir tveimur árum síðan. Það sé ekki gott í bifreið sem sé nánast bara notuð á sumrin því olían eyðileggist í bifreiðinni. Álitsbeiðandi spyr hvort hann megi eiga von á því að vél og sjálfskipting bifreiðarinnar hrynji líka og að það teljist líka eðlilegur hluti í gömlum og mikið eknunum bíl. Álitsbeiðandi segir að Benz húsbílar séu þekktir fyrir góða endingu og því geti ekki talist eðlilegt að drif bifreiðarinnar sé ónýtt þrátt fyrir að hún sé 18 ára gömul. Þeir sem haldi slíku fram ættu fyrst að kynna sér endingu slíkra bifreiða sem fá eðlilegt viðhald áður en þeir setja fram fullyrðingar sínar.

VI

Frekari athugasemdir seljanda

Seljandi bendir á að í álitsbeiðni hafi ekki komið fram að álitsbeiðandi hafi spurt seljanda út í hávaða í bílnum líkt og álitsbeiðandi haldi nú fram í athugasemdum sínum vegna andvara seljanda. Seljandi vísar á bug orðum álitsbeiðanda um að ekki hafi gengið eins og í sögu að fá nýjan rafgeymi greiddan af seljanda. Ekki hafi liðið nema örfáir dagar frá því vandamál með rafgeyminn komu í ljós þar til búið var að kaupa nýjan og greiða af hálfu seljanda.

Seljandi hefur athugasemdir við orð álitsbeiðanda um að verkstæðismenn hafi sagt auðséð að drifið farið og hefði verið undirliggjandi lengi og mætti rekja til vanhirðu. Seljandi segir álitsbeiðanda ekki hafa byggt á þessu áður í málinu, hvorki í samskiptum við sig né í álitsbeiðninni sjálfri. Seljandi segir að í smurbók sem álitsbeiðandi kveður styðja mál sitt um vanhirðu komi fram að bifreiðin hafi verið smurð þann 26. júní 2009 þegar hún var ekin rúma 243.000 km. Þá hafi verið skráð að næst skyldi smyrja bifreiðina þegar búið væri að aka henni 248.000 km. Seljandi segir að í júní 2011 hafi bifreiðin verið smurð á ný og var hún þá ekin 247.000 km. Bifreiðin hafi því ekki verið komin að þeim mörkum sem gert var ráð fyrir við síðustu smurningu. Því sé ekki hægt að tala um neina vanrækslu í þessum efnum, stutt yfirlit í smurbókinni staðfesti frekar að seljandi vanrækti aldrei að láta smyrja bifreiðina með reglulegu millibili. Fullyrðingar álitsbeiðanda um vanrækslu í þessum efnum séu því órökstuddar og rangar

enda megi eigendur bifreiða treysta upplýsingum þjónustuaðila á smurverkstæðum hvenær rétt sé að smyrja bifreiðina að nýju. Seljandi segir að bollaleggingar álitsbeiðanda um einhverjar ríkari skyldur í þeim efnum geti ekki leitt til þess að um vanhvirðu sé að ræða.

VII

Niðurstaða kærunefndarinnar

Kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitsbeiðanda og seljanda falli undir valdsvið nefndarinnar, sbr. III. kafla laga nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur málsaðila fellur undir lög um lausafjárkaup nr. 50/2000 (lkpl), sbr. 1. mgr. 1. gr. þeirra laga.

Í a-lið 2. mgr. 17. gr. lkpl. segir að ef annað leiði ekki af samningi skuli söluhlutur henta í þeim tilgangi sem sambærilegir hlutir eru venjulega notaðir til. Í 4. mgr. 17. gr. segir að söluhlutur teljist gallaður ef hann er ekki í samræmi við þær kröfur sem fram koma í 1. og 2. mgr. ákvæðisins. Í 1. mgr. 21. gr. kemur fram að við mat á því hvort söluhlutur sé gallaður skuli miðað við það tímamark þegar áhættan af söluhlut fluttist yfir til kaupanda, jafnvel þótt gallinn hafi ekki komið fram fyrr en síðar. Loks segir í 1. mgr. 13. gr. að áhættan flytjist yfir til kaupanda þegar söluhlutur hefur verið afhentur í samræmi við ákvæði samnings eða í samræmi við ákvæði 6. eða 7. gr.

Meðal gagna málsins er skriflegur kaupsamningur aðila frá 17. júní 2011. Þar er sá fyrirvari gerður að ökutæki seljist „í núverandi ástandi sem kaupandi hefur kynnt sér og sættir sig við“. Í 1. mgr. 19. gr. lkpl. segir að þótt söluhlutur sé seldur „í því ástandi sem hann er“ eða með öðrum áþekktum almennum fyrirvara geti hann verið gallaður undir ákveðnum kringumstæðum. Til að um galla sé að ræða í skilningi ákvæðisins þurfa skilyrði a, b eða c-liðar 1. mgr. 19. gr. að vera fyrir hendi. Skilyrðin í staflidunum eru svohljóðandi:

- a) hluturinn svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur gefið um hann, eiginleika hans eða not og ætla má að þessi atriði hafi haft áhrif á það að kaup gerðust;
- b) seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skipta varðandi hlutinn eða not hans og seljandi hlaut að þekkja til og kaupandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin eða
- c) ástand söluhlutar er til muna verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti.

Af gögnum málsins má ráða að seljandi hafi upplýst álitsbeiðanda um að bifreiðin hafi nýlega verið skoðuð án athugasemda. Í athugasemdum álitsbeiðanda kemur einnig fram að við reynsluakstur hafi hann spurt seljanda um hávaða í bílnum og hafi seljandi sagt að hann vissi ekki til þess að neitt væri athugasvert við bílinn. Kærunefndin telur ekki að sýnt hafi verið fram á að seljandi hafi við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði sem verulegu máli skipta, enda hefur álistbeiðandi ekki sýnt fram á að seljandi hafi vitað um framangreindan galla.

Í málinu liggur fyrir að álitsbeiðandi lét ekki ástands- eða söluskoða bifreiðina þá lét hann ekki skoða sérstaklega hverjar væru orsakir hávaða sem hann heyrði í bílnum við reynsluakstur. Við slíka skoðun hefði það sem amaði að hugsanlega komið í ljós. Einnig er ljóst að um er að ræða 18 ára gamlan húsbíl sem ekinn var tæplega 250.000 km þegar kaup voru gerð og var söluverð bifreiðarinnar kr. 700.000.

Af smurbók bifreiðarinnar má sjá að hún hefur verið smurð með reglulegu millibili með tilliti til aksturs. Hins vegar sést líka að oft hefur liðið mjög langur tími á milli þess að bifreiðin

var smurð, enda virðist hún hafa verið lítið ekin, en almennt er mælt með að ekki líði lengri tími en eitt ár milli þess að bifreiðar séu smurðar án tillits til þess hversu mikið þær eru eknar.

Það er álit kærufndarinnar að þegar keypt er svo gömul bifreið sem ekin hefur verið um 250.000 km sé kaupanda rétt að ganga út frá því að bifreiðin sé farin að slitna. Hins vegar telur kærufndin ljóst að ástand bifreiðarinnar var verra en álitsbeiðandi mátti ætla byggt á upplýsingum sem hann kveður seljanda hafa gefið í síma áður en kaupin voru gerð.

Í ljósi alls framangreinds telur kærufndin rétt að seljandi veiti álitsbeiðanda afslátt af kaupverði bifreiðarinnar og verður hann metinn að álitum 70.000 kr.

VI

Álitsorð

Seljandi Y, greiði álitsbeiðanda X, 70.000 kr.

Áslaug Árnadóttir

Lárus M.K. Ólafsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir